Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0109/2018 }
B8-0111/2018 }
B8-0112/2018 }
B8-0113/2018 }
B8-0114/2018 }
B8-0115/2018 }
B8-0116/2018 } RC1

7.2.2018

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ

předložený v souladu s čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu

a nahrazující návrhy usnesení předložené skupinami:
PPE (B8-0109/2018)
ECR (B8-0111/2018)
Verts/ALE (B8-0112/2018)
EFDD (B8-0116/2018)
ALDE (B8-0114/2018)
S&D (B8-0115/2018)
GUE/NGL (B8-0116/2018)

o popravách v Egyptě
(2018/2561(RSP))

Cristian Dan Preda, Laima Liucija Andrikienė, Jeroen Lenaers, Tomáš Zdechovský, Jarosław Wałęsa, Bogdan Brunon Wenta, Tunne Kelam, Romana Tomc, Elisabetta Gardini, Roberta Metsola, Eduard Kukan, Ivan Štefanec, Milan Zver, Patricija Šulin, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krzysztof Hetman, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Dubravka Šuica, Francis Zammit Dimech, László Tőkés, David McAllister, Adam Szejnfeld, Mairead McGuinness, Csaba Sógor, Sandra Kalniete, Ramona Nicole Mănescu, Seán Kelly, Deirdre Clune, Stanislav Polčák, Inese Vaidere, Željana Zovko

za skupinu PPE
Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post, Pier Antonio Panzeri, Isabella De Monte
za skupinu S&D
Charles Tannock, Valdemar Tomaševski, Ruža Tomašić, Jana Žitňanská, Karol Karski, Branislav Škripek, Monica Macovei
za skupinu ECR
Marietje Schaake, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström
za skupinu ALDE
Marie-Christine Vergiat, Miguel Urbán Crespo, Lola Sánchez Caldentey, Estefanía Torres Martínez, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga, Merja Kyllönen
za skupinu GUE/NGL
Judith Sargentini, Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Ernest Urtasun, Davor Škrlec, Jordi Solé, Igor Šoltes, Molly Scott Cato, Bart Staes, Florent Marcellesi, Heidi Hautala, Alyn Smith, Margrete Auken, Jakop Dalunde
za skupinu Verts/ALE
Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi
za skupinu EFDD

Usnesení Evropského parlamentu o popravách v Egyptě
(2018/2561(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Egyptu, zejména na usnesení ze dne 9. března 2016 o Egyptu, a zejména o případu Giulia Regeniho[1], ze dne 17. prosince 2015 o Ibrahimovi Halawovi, kterému potenciálně hrozí trest smrti[2] a na usnesení ze dne 15. ledna 2015 o situaci v Egyptě[3], o popravách v Bahrajnu a Kuvajtu ze dne 16. února 2017[4] a o trestu smrti ze dne 8. října 2015[5], o Světovém dni boje proti trestu smrti ze dne 7. října 2010[6],

– s ohledem na obecné zásady EU týkající se trestu smrti, mučení, svobody projevu a ochránců lidských práv,

– s ohledem na závěry Rady EU pro zahraniční věci o Egyptě ze srpna 2013 a února 2014,

– s ohledem na dohodu o přidružení uzavřenou mezi EU a Egyptem v roce 2001, která vstoupila v platnost v roce 2004 a byla posílena akčním plánem z roku 2007; s ohledem rovněž na priority partnerství EU a Egypta pro období 2017–2020, které byly přijaty dne 25. července 2017, a na společné prohlášení vydané po zasedání Rady přidružení EU-Egypt,

– s ohledem na společné prohlášení ze dne 10. října 2017, které vydali místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka Evropské unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federica Mogheriniová a generální tajemník Rady Evropy, o Evropském a Světovém dni proti trestu smrti,

– s ohledem na společné prohlášení odborníků OSN ze dne 26. ledna 2018, mezi nimi Nilse Melzera, zvláštního zpravodaje pro mučení a jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, v němž naléhavě vyzývají egyptské orgány, aby zastavily chystané popravy,

– s ohledem na egyptskou ústavu a zejména na její článek 93 (o závazné povaze mezinárodního práva v oblasti lidských práv),

– s ohledem na záruky OSN týkající se ochrany práv osob čelících trestu smrti,

– s ohledem na Zásady a pokyny týkající se práva na spravedlivý proces a právní pomoc v Africe, které za všech okolností zakazují vojenské soudní procesy s civilisty,

– s ohledem na závěrečné prohlášení, jež bylo přijato na 6. světovém kongresu proti trestu

[1] Přijaté texty, P8_TA(2016)0084.
[2] Úř. věst. C 399, 24.11.2017, s. 130.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2015)0012.
[4] Přijaté texty, P8_TA(2017)0044.
[5] Přijaté texty, P8_TA(2015)0348.
[6] Úř. věst. C 371E, 20.12.2011, s. 5.

smrti konaném ve dnech 21.–23. června 2016 v Oslu,

– s ohledem na strategický rámec a akční plán EU pro lidská práva, jehož cílem je, aby se otázka ochrany lidských práv a sledování, nakolik jsou tato práva dodržována, dostala do centra všech politik EU,

– s ohledem na článek 2 Evropské úmluvy o lidských právech a její protokoly 6 a 13,

– s ohledem na šest rezolucí Všeobecného shromáždění OSN o iniciativě na podporu moratoria na trest smrti,

– s ohledem na Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, Úmluvu o právech dítěte a Arabskou chartu lidských práv, jež Egypt ratifikoval,

– s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (ICCPR), jehož je Egypt smluvní stranou, a zejména na jeho článek 18 a druhý opční protokol o trestu smrti, a rovněž na jeho článek 14,

– s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že trest smrti je tím nejhorším druhem nelidského a pokořujícího trestu, jaký lze uložit – je to trest, který porušuje právo na život zakotvené ve Všeobecné deklaraci lidských práv; vzhledem k tomu, že Evropská unie trest smrti rozhodně a zásadně odsuzuje a je zastáncem všeobecného moratoria na trest smrti a v konečném důsledku i celosvětového zrušení trestu smrti, jakožto jednoho z klíčových cílů své politiky v oblasti lidských práv;

B. vzhledem k tomu, že od ledna 2014 bylo v Egyptě údajně odsouzeno k trestu smrti nejméně 2 116 osob; vzhledem k tomu, že bývalí prezidenti Mohamed Morsi a Adli Mansour tresty smrti neschvalovali; vzhledem k tomu, že od 1. ledna 2014 bylo provedeno nejméně 81 poprav;

C. vzhledem k tomu, že egyptské soudy v roce 2017 údajně vynesly 186 rozsudků trestu smrti a 16 osob bylo popraveno; vzhledem k tomu, že v posledních týdnech a od konce prosince 2017 došlo k alarmujícímu nárůstu; vzhledem k tomu, že všechny nedávné popravy byly provedeny bez předchozího informování obětí nebo jejich rodin; vzhledem k tomu, že v současné době zjevně čelí bezprostřední hrozbě popravy 24 dalších Egypťanů, kteří vyčerpali všechny odvolací postupy;

D. vzhledem k tomu, že v současné době je souzeno nebo čeká na soudní proces v Egyptě nejméně 891 osob na základě obvinění, za která by jim mohl být uložen trest smrti; vzhledem k tomu, že nejméně 38 osob, kterým v době, kdy údajně spáchaly trestný čin, ještě nebylo 18 let, bylo souzeno současně s dospělými spoluobžalovanými na základě obvinění, za něž jim hrozí trest smrti; vzhledem k tomu, že soudy doporučily tresty smrti pro nejméně sedm z těchto osob; vzhledem k tomu, že uložení a výkon trestu smrti v případě osob, jež byly v době spáchání trestného činu mladší 18 let, je v rozporu s

mezinárodním právem, včetně Úmluvy OSN o právech dítěte, jakož i čl. 111 egyptského zákona o dítěti; vzhledem k tomu, že Egypt je smluvní stranou řady mezinárodních úmluv týkajících se politických a občanských práv, mučení, práva dětí a mladistvých a spravedlnosti;

E. vzhledem k tomu, že vojenský zákoník má větší počet trestných činů trestaných smrtí než občanský zákoník a že egyptské právní předpisy postupně rozšiřují jurisdikci vojenských soudů; vzhledem k tomu, že počet civilistů odsouzených k trestu smrti v Egyptě vojenskými soudy se prudce zvýšil z 60 v roce 2016 na nejméně 112 v roce 2017; vzhledem k tomu, že v posledních měsících bylo popraveno nejméně 23 Egypťanů, včetně 22 civilistů odsouzených vojenskými soudy, které ani zdaleka nesplňují normy pro spravedlivý soudní proces; vzhledem k tomu, že nejméně 15 000 civilistů, včetně desítek dětí, bylo od října 2014 do září 2017 údajně postaveno před vojenskou prokuraturu;

F. vzhledem k tomu, že údajně znepokojivě vysoký počet svědeckých výpovědí a přiznání použitých při soudních procesech, včetně vojenských soudních řízení, byl získaný poté, co obžalované osoby údajně násilně zmizely a byly mučeny nebo s nimi bylo špatně zacházeno; vzhledem k tomu, že boj proti mučení je dlouhodobou prioritou EU v oblasti lidských práv a společným cílem pro Úmluvu OSN proti mučení, které byly podepsány v Egyptě;

G. vzhledem k tomu, že nedávné a plánované popravy jsou údajně výsledkem soudních procesů, při nichž se nerespektovalo právo na spravedlivé soudní řízení a řádný proces; vzhledem k tomu, že záruky OSN na ochranu práv osob odsouzených k trestu smrti přísně zakazují použití trestu smrti na základě nespravedlivého procesu; vzhledem k tomu, že mnozí odborníci OSN pro lidská práva v návaznosti na tvrzení o nespravedlivých procesech opakovaně vyzvali Egypt, aby pozastavil všechny nevykonané popravy;

H. vzhledem k tomu, že je důležité, aby byla přijata všechna nezbytná opatření, aby bylo zajištěno, že soudní řízení budou probíhat za podmínek, které skutečně poskytují veškeré záruky uvedené v čl. 14 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, jehož je Egypt smluvní stranou; vzhledem k tomu, že v případě trestu smrti musí soudní řízení splňovat nejvyšší normy spravedlivého a řádného procesu;

I. vzhledem k tomu, že Africká komise pro lidská práva a práva národů dne 29. listopadu 2017 naléhavě vyzvala egyptskou vládu, aby okamžitě pozastavila výkon trestu smrti v pěti různých věcech; vzhledem k tomu, že osoby obžalované v případu Kafr aš-Šajch byly dne 2. ledna 2018 popraveny;

J. vzhledem k tomu, že Egypt prošel od revoluce v roce 2011 řadou nelehkých úkolů a že mezinárodní společenství tuto zemi podporuje při řešení jejích hospodářských, politických a bezpečnostních problémů;

K. vzhledem k tomu, že v Egyptě existují závažné bezpečnostní problémy, zejména na Sinajském poloostrově, kde teroristické skupiny uskutečňují útoky na bezpečnostní síly; vzhledem k tomu, že v Egyptě došlo k několika pustošivým teroristickým útokům, včetně nedávného útoku na súfijskou mešitu, při němž zahynulo 311 civilistů a bylo zraněno

nejméně 128 osob; vzhledem k tomu, že dne 9. dubna 2017 došlo ke dvěma sebevražedným bombovým útokům na kostel sv. Jana ve městě Tantá a na Koptskou pravoslavnou katedrálu sv. Marka, při nichž přišlo o život nejméně 47 osob;

L. vzhledem k tomu, že od dubna 2017 v Egyptě přetrvává výjimečný stav, přičemž jeho platnost byla dne 13. ledna 2018 prodloužena na další tři měsíce, který byl podle státních sdělovacích prostředků zaveden s cílem napomoci řešit nebezpečí a financování terorismu a který podkopává základní svobody, přičemž prezidentovi a těm, kteří jednají jeho jménem, poskytuje pravomoc předávat civilisty po dobu tohoto tříměsíčního období soudům pro státní bezpečnost, které fungují za výjimečného stavu;

M. vzhledem k tomu, že celková humanitární situace se v Egyptě i nadále zhoršuje; vzhledem k tomu, že tvrdý zákrok proti terorismu byl egyptskými orgány použit jako odůvodnění k vykonávání rozsáhlých represí;

N. vzhledem k tomu, že zákon o boji proti terorismu přijatý v roce 2015 ukládá trest smrti každému, kdo je shledán vinným z vytváření nebo vedení teroristické skupiny, a to na základě široké definice terorismu, která zahrnuje „porušení veřejného pořádku, ohrožení bezpečnosti, zájmů nebo bezpečnosti společnosti, porušování ustanovení ústavy a právních předpisů nebo ohrožení národní jednoty, míru ve společnosti nebo národní bezpečnosti“, čímž je každý občan, včetně obránců lidských práv, vystaven riziku, že bude označen za teroristu a odsouzen k trestu smrti;

O. vzhledem k tomu, že egyptští obránci lidských práv, kteří dokumentují a veřejně odsuzují tresty smrti, mučení a násilná zmizení, byli vystaveni represivním opatřením, jako bylo uzavření Centra an-Nadíma v roce 2017 a pokus egyptských orgánů uzavřít káhirský úřad Egyptského výboru pro práva a svobodu; vzhledem k tomu, že Egypt v minulém roce spustil právní ofenzívu proti nevládním organizacím tím, že přijal zákon, který vyžaduje, aby státní bezpečnostní agentury schvalovaly své financování z domácích či zahraničních zdrojů, čímž jim prakticky znemožnil činnost; vzhledem k tomu, že dne 5. dubna 2018 bude nejvyšší egyptský odvolací soud rozhodovat v případě tzv. zahraničního financování, které se týká mezinárodních nevládních organizací;

P. vzhledem k tomu, že nové priority partnerství EU a Egypta na období 2017–2020 jsou vedeny společnou oddaností všeobecně platným hodnotám demokracie, právního státu a dodržování lidských práv a představují obnovený rámec pro politickou angažovanost a posílenou spolupráci, a to i v oblasti bezpečnosti, reformy soudnictví a boje proti terorismu, na základě náležité úcty k lidským právům a základním svobodám; vzhledem k tomu, že ve dnech 10. a 11. ledna 2018 se v Káhiře konala pátá schůze podvýboru pro politické otázky, lidská práva a demokracii dohody o přidružení mezi EU a Egyptem, na které se projednávala spolupráce v oblastech lidských práv, demokracie a právního státu;

Q. vzhledem k tomu, že EU je hlavním hospodářským partnerem Egypta a jeho hlavním zdrojem zahraničních investic; vzhledem k tomu, že unijní bilaterální pomoc určená Egyptu v rámci evropského nástroje sousedství představuje na období 2017–2020 přibližně 500 milionů EUR; vzhledem k tomu, že Rada pro zahraniční záležitosti na svém zasedání konaném dne 21. srpna 2013 pověřila vysokou představitelku přehodnocením

pomoci, kterou EU poskytuje Egyptu; vzhledem k tomu, že Rada na tomto zasedání rozhodla, že spolupráce EU s Egyptem bude přizpůsobena vývoji v této zemi;

R. vzhledem k tomu, že společnosti se sídlem v několika členských státech EU do Egypta i nadále vyvážejí zařízení určené ke sledování a vojenské vybavení;

1. důrazně odsuzuje používání trestu smrti a vyzývá k tomu, aby byly zastaveny všechny bezprostředně hrozící popravy v Egyptě; rozhodně podporuje okamžité zavedení moratoria na trest smrti coby prvního kroku k jeho zrušení; v této souvislosti odsuzuje všechny popravy, ať k nim dochází kdekoli, a znovu zdůrazňuje, že zrušení trestu smrti přispívá k posílení lidské důstojnosti, jak je stanoveno v prioritách politiky EU v oblasti lidských práv; vyzývá egyptské orgány, aby přezkoumaly všechny rozsudky trestu smrti, které mají být vykonány, s cílem zajistit, aby všechny osoby odsouzené v soudních řízeních, která neproběhla řádně, měly nárok na nový spravedlivý proces; připomíná, že i přes bezpečnostní výzvy v Egyptě by popravy neměly být používány jako prostředek k boji proti terorismu;

2. vyzývá egyptský parlament, aby přezkoumal egyptský trestní zákoník, trestní řád, právní předpisy o boji proti terorismu a vojenský zákoník, a vyzývá vládu, aby přezkoumala příslušné vyhlášky s cílem zajistit, aby civilisté obvinění z trestných činů, za které lze uložit trest smrti, nebyli bezdůvodně stíhání před mimořádnými nebo vojenskými soudy, jelikož tyto soudy nesplňují standardy spravedlivého soudního procesu, které Egypt přijal v rámci mezinárodních právních závazků a které zaručuje egyptská ústava; vyzývá egyptské orgány, aby ukončily procesy s civilisty před vojenskými soudy;

3. naléhavě vyzývá egyptské orgány, aby zajistily fyzickou a psychickou integritu všech obviněných osob po bodu jejich pobytu ve vězení; odsuzuje používání mučení nebo špatné zacházení; vyzývá egyptské orgány, aby zajistily, že zadržovaným osobám je poskytována veškerá lékařská péče, kterou mohou potřebovat; vyzývá EU, aby prováděla v plném rozsahu kontroly vývozu do Egypta, zejména pokud jde o zboží, které by mohlo být použito k mučení nebo k trestu smrti;

4. vyzývá Egypt, aby podepsal a ratifikoval druhý opční protokol k mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech (ICCPR) ve věci zrušení trestu smrti a Mezinárodní úmluvu o ochraně všech osob před násilným zmizením; vyzývá egyptskou vládu, aby příslušném zvláštním zpravodajům OSN zaslala otevřené pozvání k návštěvě země;

5. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad hromadnými procesy egyptských soudů a vysokým počtem vynesených rozsudků trestu smrti; vyzývá egyptské soudní orgány k dodržování a respektování Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, jehož je Egypt smluvní stranou, a zejména k dodržování článku 14 tohoto paktu o právu na spravedlivé a včasné soudní řízení na základě jasných obvinění, které zajistí respektování práv obžalovaného;

6. vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby odsoudila znepokojivý počet nedávných poprav v Egyptě, a naléhavě vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a členské státy, aby pokračovaly v boji proti používání trestu smrti; naléhavě

vyzývá ESVČ, aby se zabývala nedávným vývojem v Egyptě a aby využila všechny prostředky vlivu, které má k dispozici, k tomu, aby zastavila bezprostředně hrozící popravy a přiměla egyptské orgány k dodržování závazků, které přijaly v rámci mezinárodních norem a právních předpisů;

7. naléhavě vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku a členské státy, aby zajistily, že lidská práva nebudou ohrožena řízením migrace nebo protiteroristickými opatřeními v rámci priorit partnerství EU a Egypta; zdůrazňuje význam, který EU přikládá spolupráci s Egyptem, jenž je významným sousedem a partnerem; důrazně vyzývá Egypt, aby dodržoval závazek, který učinil v rámci priorit partnerství EU a Egypta přijatých dne 27. července 2017, podporovat demokracii, základní svobody a lidská práva v souladu se svou ústavou a s mezinárodními standardy;

8. odsuzuje teroristické útoky v Egyptě; vyjadřuje svou nejupřímnější soustrast rodinám obětí terorismu; vyjadřuje solidaritu s egyptským lidem a opětovně potvrzuje svou angažovanost v boji proti šíření radikálních ideologií a teroristických skupin;

9. připomíná egyptské vládě, že se dlouhodobá prosperita Egypta a jeho lidu jde ruku v ruce s ochranou všeobecných lidských práv a s ustavením a zakotvením demokratických a transparentních institucí, jež se zapojí do ochrany základních práv občanů;

10. podporuje snahy většiny egyptského lidu, který si přeje vybudování svobodné, stabilní, prosperující a demokratické země podporujícího začlenění, která bude dodržovat své vnitrostátní a mezinárodní závazky v oblasti lidských práv a základních svobod;

11. vyjadřuje své vážné znepokojení nad pokračujícím omezováním základních demokratických práv, zejména svobody projevu, sdružování a shromažďování, politického pluralismu a právního státu v Egyptě; vyzývá k zastavení všech aktů násilí, podněcování k násilí, nenávistných projevů, obtěžování, zastrašování, násilných zmizení a cenzury směřujících proti politickým odpůrcům, demonstrantům, novinářům, bloggerům, studentům, aktivistům bojujícím za práva žen, představitelům občanské společnosti, osobám LGBTI, nevládním organizacím a menšinám včetně Núbijců ze strany státních orgánů, bezpečnostních sil a služeb a jiných skupin v Egyptě; odsuzuje nepřiměřené násilí používané proti demonstrantům; vyzývá k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění všech osob, které byly zadrženy za pokojné uplatňování svého práva na svobodu projevu, shromažďování a sdružování, a vyzývá k nezávislému a transparentnímu prošetření všech porušení lidských práv;

12. připomíná své trvalé rozhořčení nad mučením a vraždou italského výzkumného pracovníka Giulia Regeniho a znovu odsuzuje nedostatečný pokrok při vyšetřování této brutální vraždy; zdůrazňuje, že bude nadále vyvíjet tlak na evropské orgány, aby spolupracovaly se svými egyptskými protějšky, dokud se v této věci nezjistí pravda a dokud nebudou pachatelé postaveni před soud;

13. naléhavě vyzývá prezidenta Sisiho a jeho vládu, aby splnily svůj závazek týkající se skutečné politické reformy a dodržování lidských práv; zdůrazňuje, že věrohodné a transparentní volby mají zásadní význam pro demokracii, což zaručuje ústava z roku

2014 a mezinárodní závazky Egypta;

14. vyzývá EU a členské státy, aby zaujaly jasný, silný a jednotný postoj ve věci Egypta na nadcházejících zasedáních Rady OSN pro lidská práva a až dotehdy, dokud v zemi nebudou zaznamenány významná zlepšení v oblasti lidských práv;

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, parlamentům a vládám členských států a vládě a parlamentu Egypta.